

ГЕОРГИ МИШЕВ
ХЛАПЕТО

chitanka.info

„Проклето хлапе — мислеше си Цанко, — цяла вечер ще се мъкне след мене...“

Момчето стоеше на петдесетина крачки сред ниския раkitак и рошавата му глава се чернееше на синкавото вечерно небе. То не беше очаквало, че онзи ще се обърне.

— Върни се, ей! — викна му Цанко. — Ще хвърля с нещо да те пребия.

Той се наведе, напипа в клечорляка един гладък камък и замахна. Камъкът префуча в мрачината като прилеп и тупна меко на пясъка.

Момчето не се помръдна.

— Проклето хлапе — каза си пак Цанко. — И за какво е тръгнало след мене, да го пита човек!...

Той намести торбичката на гърба си, където лежаха въдиците, и усети през плата шаването на пиявиците. Какво да прави сега? Да се връща? До утре пиявиците щяха да измрат, а половин ден беше скитал из папурищата да ги лови. Следобед си игра с това въже, накачено с въдици, на което рибарите в селото викаха гирим.

Цанко бе забелязал момчето още през деня. То мина няколко пъти край техния вратник, надникна в двора, сякаш имаше да му казва нещо, но не се решаваше. Чак привечер, когато въдичарят нарами торбичката и хвана преките улички към Осъма, видя слабичката му фигурка да побързва след него и да се прикрива.

— Слушай, ей! — викна му за последен път Цанко. — А пристъпиш крачка — зъбките ти...

И опря стиснат юмрук под брадата си.

Но момчето, изглежда, не забеляза това заканително движение, защото, щом оня се обърна и закрачи през върбите, то го последва — мълчаливо и тихо като куче.

Наближиха Синия бряг, където Осъмът, уморен от скачането от бързей на бързей, се успокояваше в дълбок тих вир. На дъното му сега лежаха сомовете и Цанко не искаше никой да узнае любимото му място за риболов. Ако не беше хлапето, отдавна да бе опънал гирима от единия бряг до другия и да се е прибрал в къщи. На заранта щеше да дойде с голямата торба и да отнесе богатия улов.

Но момчето вървеше подире му, сякаш го бе закачил на някоя от въдиците и го теглеше, накъдето помръдне. Като видя, че не може да се отърве от него, Цанко се спря и го изчака. То също се спря — застана

сред върбите, отдалечено на предишните петдесетина крачки, които щяха да го спасят, ако онзи го подгонеше.

— Ела! — тихо го повика въдичарят. — Няма да те изям.

Но то не посмя да пристъпи и Цанко трябваше да го успокои:

— Няма да те бия — каза му. — Ела да видим какво искаш...

Момчето се престраши и дойде. Беше ниско, босо, по памучна ризка, напъхана в гащетата. Косата му, гъста и твърда, в тъмното изглеждаше като че бе наложило на главата си плитко рунтаво калпаче.

— Какво си се закачил за мене като репей? — попита го Цанко.
— Да ме шпионираш ли си тръгнал?

Детето не каза нищо. Само запрестъпя от крак на крак.

— И на това отгоре мигаш. Не можеш ли да приказваш?

— Мога — тихо каза момчето. Гласът му беше сипкав като на пате.

— Браво бе! — засмя се Цанко. — Аз мислех, че не можеш. Ходиш ли на училище?

— Ходя. Преминах за втори клас.

— Тогава да вървим! — каза Цанко, след като помисли.

И двете момчета тръгнаха. По-голямото напред, другото — по петите му. Стъпките им потъваха в пясъка, хладен и мек като гума. Ниските тънки ракити посягаха към тях, сякаш им подаваха ръце да се здрависат, и после дълго се кланяха подире им и си шепнеха помежду си с листата.

Излязоха на голата ивица пясък до вира. Наблизо един плитък бързей бърбеше неспирно, предизвикателно, сякаш искаше да каже: „Вижте ме, няма по-важен от мен...“ Под него започваше тихият вир с мълчаливите спокойни води, които криеха опасни дълбочини.

Цанко свали торбичката и извади гирима. Разпъна го и още веднъж провери да не би някоя пиявица да се е откачила от куката. После намери един продълговат камък като брус и го завърза на другия край на въжетото.

— С пиявици се ловят сомове — каза той на малкия и му подаде късото колче. — Дръж сега здраво, а аз ще вляза навътре да го опъна напреко до другия бряг...

Той се съблече и като вдигаше камъка високо, за да не се влачат въдиците, нагази във водата. Момчето, което стоеше на брега, видя как изведнъж хлътна до гуша и заплува, без да пляска с ръце и крака.

Главата му се носеше като костенурка над водата и нагъваше гладката ѝ повърхност.

Въжето се опъна и малкият едва не изтърва колчето. Той клекна на пясъка и зачака да се върне. Едно комарче пропя край ухото му и се залута нанякъде. Жабите, излезли на хладина край брега, не млъкваха със своите кресливи караници, сякаш дяляха Осъма и не можеха да се разберат. Плиткият бързей не преставаше да бърбе, като че ли целият свят само него слушаше...

Цанко се върна на брега, заби колчето на две крачки във водата и направи на пясъка някакви знаци, за да не се лута на утрото, когато вади гирима.

После се облече и двамата тръгнаха към село. До върбите те се обърнаха и хвърлиха последен поглед към вира. Една мрянка подскочи и цопна във водата, вълните се задиплиха отново една след друга.

— Заигра — каза Цанко. — Утре не можем го измъкна от сомове.

— Тук има много сомове — каза хлапето. — Докато ти залагаше гирима, аз ги гледах как играят.

— Това е била дребна риба — обясни въдичарят. — Сомовете ще ги търсиш по дъното. Те лежат в най-дълбокото и се въргалят като прасета.

Това учуди малкия и той попита:

— А има ли сом, голям колкото прасе бе, бати Цанко?

— Кой ще го държи да стане голям като прасе. Още не съм чувал да има ферма за сомове.

И като повървяха малко, допълни:

— А ти да не си продумал някъде за гирима... Току-виж, някой дотърчал още тази нощ и го измъкнал...

— Няма! — каза малкият.

Но Цанко сякаш се сети за нещо и пак подхвана стария разговор:

— Я ми кажи, кой те прати да ме следиш?

— Никой. Аз самин...

— А отде разбра, че отивам за риба?

Момчето се поколеба за миг и каза:

— Аз зная всеки ден къде ходиш...

— Ха! И таз добра! — спря се Цанко. — Ти да не си ми охрана?

Малкият пак замълча и след малко каза с тих глас, сякаш му доверяваше някаква тайна:

— Бати Цанко, аз искам да стана като теб!

Въдичарчето го погледна изненадано.

— Че какъв съм аз? — попита то.

— Ти си голям и всичко можеш... Тате все ми вика: „Виж бате си Цанко. Първенец е навсякъде. Стани като него...“ Аз искам да ме научиш да свиря на хармоничка и да играя като теб на вечеринка.

— Че къде си ме виждал да играя? — попита Цанко.

Момчето се оживи. То вървеше обърнато към него и бързаше да му каже всичко, което беше таило от дълго време в детската си душа.

— Зимъс нали беше Левски... — задъхваше се то. — Левски, дето го обесиха на края... Научи ме бе, бати Цанко!... Трудно ли се играе във вечеринка?

— Ще те науча — каза въдичарят. — Сега, като почнем училище, ще разучим с нашия отряд някоя пиеска. Може да ти дам една малка роля.

Хлапето го хвана за ръката и от вълнение нищо не можа да каже.

— Аз си направих дървена сабя като твоята — рече след малко то.

Цанко сложи ръка на топлото му вратле. Виж го ти, малчугана! Може би той от дълго време е вървял след него, а чак днес да го забележи... Така е винаги: големите рядко се обръщат да видят кой иде след тях.

На Цанко му домиля. Той усещаше как тупа сърчицето на това дете под тънката памучна ризка, как се силеха крачетата му да правят крачки като неговите. Това дете, което искаше да стане като него.

Наближиха къщата, където живееше малкият.

— Утре ще ме извикаш ли, като тръгнеш за сомовете? — запита той.

— Добре, щом искаш — съгласи се Цанко. — А сега върви да спиш.

Малкият се откъсна и с два-три скока се намери в двора. Цанко чу как стъпките му затупаха по калдъръма и отекнаха между плевнята и къщата. Подир малко в меката августовска нощ се понесе едно гласче, което нареждаше радостните звуци на наивна песничка. Тя приличаше на скрибуцането на щурче, спряло да излее в топлия мрак вълнението на своето сърчице.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.